

Handelsnormer for frugt og grønt

Indholdsfortegnelse

Handelsnormer for frugt og grønt.....	1
Indledning.....	2
Produkter omfattet af handelsnormerne for frugt og grønt.....	2
De særlige handelsnormer	3
Bemærkninger vedr. de særlige handelsnormer.....	3
Den generelle handelsnorm	4
Produkter, der ikke er omfattet af den generelle handelsnorm, men som skal mærkes med oprindelsesland	5
Frugt og grønt, der er undtaget fra handelsnormerne	5
Bilag 1. Reglerne om handelsnormer for nødder	7
Bilag 2. Reglerne om handelsnormer for frugt og grønt vedr. hakkede, snittede ikke-intakte produkter... ..	9
Bilag 3. Reglerne om handelsnormer for frugt og grønt vedr. tørrede frugter.....	10
Bilag 4. Reglerne om oprindelsesmærkning af ”blandinger”	11

Indledning

Fra 1. januar 2025 skal de nye regler om handelsnormerne for frugt og grønt anvendes.

De nye regler er på flere punkter udvidede i forhold til de hidtidige regler. Der er tale om ganske komplekse regler.

I det følgende beskrives

- Hvilke produkter, der er omfattet af handelsnormer samt på hvilket niveau, idet de kan være omfattet på tre niveauer, i forhold til, hvilke krav, der finder anvendelse
- Situationer, hvor der gælder undtagelser fra handelsnormerne, for produkter, der normalt er omfattet af handelsnormerne,
- Produkter af frugt og grønt, der ikke er omfattet af handelsnormerne.

Produkter omfattet af handelsnormerne for frugt og grønt

Handelsnormerne for frugt og grønt omfatter, jf. artikel 1 i forordning (EU) 2023/2429¹:

- a) de produkter, der fremgår af listen i bilag I, del IX til forordningen om den fælles markedsordning for landbrugsprodukter, forordning (EU) 1308/2013², men kun produkter, der bestemt til salg i frisk tilstand. Med "frisk tilstand" forstås, at produkterne ikke er stegt, kogt, tørret, frosset eller tilsvarende. Da der refereres til den fælles toldnomenklatur³, findes der ikke en præcis udtømmende liste over, hvilke produkter, der er omfattet af handelsnormerne.
- b) De tørrede frugter, der fremgår af bilag I, del X til forordning 1308/2013 under KN-kode 0804 20 90, 0806 20 og ex 0813. Tørrede frugter er kun omfattet af krav om mærkning med oprindelsesland, jf. artikel 3 til forordning 2023/2429.
- c) Bananer, jf. bilag I, del XI til forordning 1308/2013. Handelsnormerne for bananer er i de tidligere regler fastsat i en særskilt forordning, men er nu indarbejdet i forordning 2023/2429.

Produkterne kan være omfattet af handelsnormer på 3 niveauer:

¹ [KOMMISSIONENS DELEGEREDE FORORDNING \(EU\) 2023/2429 af 17. august 2023](#) om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1308/2013 for så vidt angår handelsnormer for frugt- og grøntsagssektoren, visse forarbejdede frugt- og grøntsagsprodukter og banansektoren og om ophævelse af Kommissionens forordning (EF) nr. 1666/1999 og Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 543/2011 og (EU) nr. 1333/2011

² [Europa-Parlamentets og Rådets forordning \(EU\) nr. 1308/2013 af 17. december 2013](#) om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter og om ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 922/72, (EØF) nr. 234/79, (EF) nr. 1037/2001 og (EF) nr. 1234/2007

³ Se:

- [Kommissionens gennemførelsesforordning \(EU\) 2022/1998 af 20. september 2022](#) om ændring af bilag I til Rådets forordning (EØF) nr. 2658/87 om told- og statistiknomenklaturen og den fælles toldtarif
- [Forklarende bemærkninger til Den Europæiske Unions kombinerede nomenklatur](#)

1. Produkter omfattet af **særlige handelsnormer**⁴. De særlige handelsnormer omfatter bl.a. mindstekrav til kvalitet, klassifikation ud fra kriterier som kan være størrelseskrav, angivelse af sort, mm, samt mærkning med oprindelsesland.
2. Produkter omfattet af **den generelle handelsnorm**, som omfatter mindstekrav til kvalitet samt mærkning med oprindelsesland, men hvor der ikke er fastsat særlige handelsnormer.
3. Produkter, der er undtaget fra en særlig handelsnorm eller den generelle handelsnorm, men fortsat er omfattet af krav om **mærkning med oprindelsesland**.

Der er endvidere en række produkter og tilfælde, hvor handelsnormerne ikke finder anvendelse, og hvor der ikke er krav om oprindelsesmærkning.

De særlige handelsnormer

De særlige handelsnormer omfatter, jf. artikel 4, stk. 1, i 2023/2429, produkterne:

- a) æbler
- b) citrusfrugter
- c) kiwifrugter
- d) hovedsalat, kruset endivie og bredbladet endivie
- e) ferskner og nektariner
- f) pærer
- g) jordbær
- h) sød peber
- i) spisedruer
- j) tomater
- k) bananer.

Bemærkninger vedr. de særlige handelsnormer

Vedr. salat.

Den særlige handelsnorm omfatter hovedsalat, de produkter, der fremgår specifikt af bilag I, del B, del 4, 1. Der er en række produkter, der i daglig tale omtales som "salat", men som ikke er omfattet.

De særlige handelsnormer **gælder ikke** for produkter solgt som:

- Enkeltblade
- Hovedsalat med rod
- Hovedsalat i potte

Hovedsalat med rod, eller i potte er undtaget fra den særlige handelsnorm, men skal opfylde den generelle handelsnorm, mens produkter, der fremstår som enkeltblade, kun er omfattet af reglerne om mærkning med oprindelsesland.

Vedr. bananer:

Den særlige handelsnorm for bananer gælder kun for grønne bananer inden modneriet. Den gælder ikke i de øvrige engrosled eller i detailledet, men medlemsstaterne kan beslutte, at normerne skal gælde i alle handelsled. Bananer skal dog i alle handelsled mærkes med oprindelsesland (artikel 3, litra d, i 2023/2429).

⁴ De særlige handelsnormer fremgår af bilag I, del b, til forordning 2023/2429.

Der er tilføjet nye kultivarer af bananer til lister over kultivarer omfattet af særlige handelsnormer. For omfattede kultivarer henvises til tillægget til bilag I, del 11 i 2023/2429, *Handelsnormer for bananer: Liste over de vigtigste grupper, undergrupper og kultivarer af frugtbananer, der afsættes i EU.*

Vedr. citrus:

Der er tilføjet en række arter af citrus, der omfattes af den særlige handelsnorm for citrus:

- persiske limefrugter af arten *Citrus latifolia* (Yu. Tanaka) Tanaka, en storfrugtet limefrugt, også kendt som Bearss eller Tahitlemon og hybrider heraf
- mexicanske limefrugter af arten *Citrus aurantiifolia* (Christm.) Swingle, også kendt som syrlig lime eller key lime og hybrider heraf
- indiske søde limefrugter/palæstinensiske søde limefrugter af arten *Citrus limettioides* Tanaka og hybrider heraf
- appelsiner af arten *Citrus sinensis* (L.) Osbeck og hybrider heraf
- grapefrugter af arten *Citrus paradisi* Macfad. og hybrider heraf
- pomeloer af arten *Citrus maxima* (Burm.) Merr. og hybrider heraf

Den generelle handelsnorm

Produkter, der er omfattet af den generelle handelsnorm, er kort sagt alle produkter omfattet af forordning 2023/2429, og som ikke er omfattet af særlige handelsnormer, og produkter, der ikke er omfattet af undtagelserne i artikel 5, stk. 1, litra a og b i forordning 2023/2429.

Det bemærkes, at:

- alle dyrkede svampe er omfattet af den generelle handelsnorm
- stivelsesholdige produkter som sukermajs, jordskokker og søde kartofler er omfattet (disse produkter var indtil 2021 ikke omfattet).
- en række produkter, der i daglig tale anses som *salat*, men som ikke er omfattet af den særlige handelsnorm for hovedsalat, kruset endivie og bredbladet endivie, f.eks. kinakål.
- Visse typer af nødder; se bilag 1.
- De fleste krydderurter⁵ er omfattet af den generelle handelsnorm
- Johannesbrød

⁵ Alle de almindelige krydderurter er omfattet, undtagelser er bl.a isop og hjulkrone

Produkter, der er undtaget fra handelsnormerne, men som skal mærkes med oprindelsesland

Det er i artikel 5, stk. 1, litra b i forordning (EU) 2023/2429 præciseret, at en række produkter, der er undtaget fra den generelle handelsnorm, skal mærkes med oprindelsesland, og der er tilføjet en række produkter, der ikke var omfattet af de tidligere regler i artikel 4, stk. 6 i forordning (EU) 543/2011.

Der er tale om:

- Alle ikke-dyrkede / indsamlede svampe,
- Visse nødder, med og/eller uden skal – se bilag 1
- Safran
- Produkter af frisk frugt og grønt, der er hakket, snittet eller på anden måde ikke er intakte. Det omfatter også produkter som enkeltblade af spinat og ”mikrogrønt”, som er unge skud af planter, f.eks. ærteskud. Se bilag 2.

Frugt og grønt, der er undtaget fra handelsnormerne

De produkter, der er omfattet af situationerne, der fremgår af artikel 5, stk. 1, litra a i forordning 2023/2429 er undtaget fra handelsnormerne, herunder kravet om mærkning med oprindelsesland.

1. Produkter, der skal videreforarbejdes (råvarer) eller anvendes til foder. Disse produkter skal være mærket med ”til forarbejdning” / ”til foder” eller tilsvarende.
2. Produkter, der *udbydes til salg i detailledet til forbrugerne til personlig brug og er bestemt til at blive forarbejdet af forbrugerne*. Der kan typisk være tale om frugt og grønt, der forsat er sikkert at indtage, men som ikke længere er interessant at sælge til fuld pris. Disse produkter skal være tydeligt mærket med ”til forarbejdning” eller tilsvarende.
3. Produkter, som producenten sælger direkte til forbrugerne til deres personlige brug, enten
 - a. på producentens bedrift (stalddørssalg),
 - b. eller ved direkte levering fra producenten til forbrugeren. De nærmere omstændigheder ved denne mulighed skal dog fastsættes i bekendtgørelse. Det er derfor ikke en mulighed i Danmark i øjeblikket.
 - c. Produkter, der sælges på et lokalt marked. De nærmere omstændigheder ved denne mulighed skal dog fastsættes i bekendtgørelse
4. *Produkter, der afsættes som spiselige spirer, som stammer fra frø af planter, der klassificeres som frugt og grøntsager*. Dette omfatter både spirer af bælgplanter (f.eks. bønnespirer, ærtespirer, lucernespirer) samt kimblade af arter af korsblomstfamilien (f.eks. karse, radiser). Produkter med blade efter kimbladsstadiet er ikke undtaget; se foregående afsnit.
5. Bemærk bestemmelsen i artikel 5, stk. 1, litra c, vedr. ”donation”, hvor det fremgår, at frugt og grønt, der doneres skal opfylde den generelle handelsnorm, men er fritaget fra krav om mærkning, herunder mærkning med oprindelsesland. De skal dog tydeligt være mærket med oplysning om, at de er til donation.

Der er desuden en række produkter, der i daglig tale ofte opfattes som ”frugt og grønt” eller ”nødder”, men som ikke er omfattet af handelsnormerne, og som derfor ikke skal mærkes med oprindelsesland:

- Spisekartofler,
- Stivelsesholdige rodfrugter, som f.eks. maniok og yams.
- Jordnødder
- Dadler

Bilag 1. Reglerne om handelsnormer for nødder

Ifølge bilag I, del IX til 1308/2013 er alle produkter under KN kode 0802 (*Andre nødder, friske eller tørrede, også afskallede*) omfattet af handelsnormerne, bortset fra

- *arecanødder (betelnødder) og kolanødder, henhørende under KN-kode 0802 70 00, 0802 80 00,*

ex 0802

Andre nødder, friske eller tørrede, også afskallede, undtagen arecanødder (betelnødder) og kolanødder, henhørende under KN-kode 0802 70 00, 0802 80 00

og

- *kokosnødder, paranødder og cashewnødder, der hører under KN kode 0801, og som ikke er omfattet nævnte bilag I, del IX.*

Disse nødder kan være både friske, tørrede, med skal og uden skal, hvorimod ristede nødder ikke er omfattet. Nogle af disse nødder er omfattet af den generelle handelsnorm, mens andre alene er omfattet af kravet om mærkning med oprindelsesland, hvilket fremgår af artikel 5, stk. 1, litra b), punkt iii)-xi, samt xiv-xv:

b) Følgende produkter behøver ikke at være i overensstemmelse med handelsnormerne, undtagen hvad angår angivelse af oprindelseslandet, jf. artikel 76, stk. 1, i forordning (EU) nr. 1308/2013:

- iii) bitre mandler henhørende under KN-kode 0802 11 10
- iv) afskallede mandler henhørende under KN-kode 0802 12
- v) afskallede hasselnødder henhørende under KN-kode 0802 22
- vi) afskallede valnødder henhørende under KN-kode 0802 32
- vii) afskallede pistacienødder henhørende under KN-kode 0802 52
- viii) afskallede macadamianødder henhørende under KN-kode 0802 62
- ix) afskallede pinjekerner henhørende under KN-kode 0802 92
- x) pekannødder henhørende under KN-kode 0802 99 10
- xi) andre nødder henhørende under KN-kode 0802 99 90

- xiv) blandinger af tropiske nødder henhørende under KN-kode 0813 50 31
- xv) blandinger af andre nødder henhørende under KN-kode 0813 50 39

Men bemærk artikel 5, stk. 1, litra b), punkt xiv-xv, der vedrører *blandinger af nødder* under KN-koder: 0813 5031- *blandinger af tropiske nødder*
0813 5039 *blandinger af andre nødder*

Dette fortolker Kommissionen således, at alle nødder, der indgår i blandinger, også nødder under position 0801 *kokosnødder, paranødder og cashewnødder*, skal oprindelsesmærkes, når de indgår i blandinger. Blandinger kan, jf. artikel 8, stk. 3, mærkes med oprindelse EU / ikke-EU / EU og ikke-EU.

I denne oversigt er angivet, hvilke nødder, skal opfylde kravene til den generelle handelsnorm:

- Kun omfattet af krav om oprindelsesangivelse: O
- Omfattet af den generelle handelsnorm: X

	Med skal	Afskallet
Bitre mandler 0802 11 10	O	O
Mandler 0802 11 90	X	O
Hassel nødder 0802 22	X	O
Valnødder 0802 32	X	O
Pistacienødder 0802 52	X	O
Macadamianødder 0802 62	X	O
Pinjekerner 0802 92	X	O
Pekannødder 0802 99 10	O	O
Andre nødder 0802 99 90	O	O
blandinger af tropi- ske nødder 0813 50 31	O	O
blandinger af andre nødder 0813 50 39	O	O

Det bemærkes, at

- Spiselige kastanjer (0802 41) er omfattet af den generelle handelsnorm, både med og uden skal.
- Det ikke er tilladt at blande nødder af samme type med forskellig oprindelse,
- Ristede nødder er ikke omfattet, men "smuttede" og hakkede nødder, fx mandler, er omfattet, se også bilag 2.

Bilag 2. Reglerne om handelsnormer for frugt og grønt vedr. hakkede, snittede ikke-intakte produkter

Hensigten med dette bilag er at beskrive, hvad der er omfattet *artikel 5, stk. 1, b), xvii*:

produkter, der er klassificeret som frugter og grøntsager og opført i del IX i bilag I til forordning (EU) nr. 1308/2013, som har undergået en tilberedning ud over det omfang af afpudsning, der er angivet i den gældende særlige FN/ECE-norm, eller som ikke er intakte som defineret i den generelle handelsnorm, og som er klar til direkte konsum, frisk eller kogt.

Disse produkter kaldes kommercielt ofte "*forth range products*" / *4th gamma products*" eller "convenience-produkter". Der er tale om produkter, der ofte består af flere arter af frugt og grøntsager, som er hakket eller snittet, og er beregnet til direkte konsum, som f.eks. salater, herunder salatbarer i detailbutikker⁶ eller produkter, der er forberedt til madlavning, f.eks. champignon i skiver. De omfatter også produkter, som små enkeltblade af salater. Hakkede og snittede nødder er ligeledes omfattet.

Sådanne produkter skal mærkes med oprindelsesland, men skal ikke opfylde de særlige eller den generelle handelsnorm. Oprindelsesmærkning kan ske efter bestemmelserne i artikel 8 i forordning 2023/2429.

Det bemærkes,

- at de enkelte produkter⁷, der indgår i blandingen af et produkt omfattet af *artikel 5, stk. 1, b), xvii* skal have samme oprindelse,
- at produkt omfattet af *artikel 5, stk. 1, b), xvii*, der sælges i "løssalg", f.eks. fra salatbarer, hvor salaten sammensættes efter kunden ønske, skal oprindelsen af de enkelte produkter angives, f.eks. ved et skilt på salgsstedet.

Kommissionens opfattelse er, at det ikke er nyt krav, at disse produkter skal oprindelsesmærkes, men at det allerede var gældende i de tidligere regler.

⁶ Kravet om angivelse af oprindelse på disse produkter omfatter dog ikke salatbarer på restauranter, kantiner eller lignende.

⁷ Det er som udgangspunkt ikke tilladt at markedsføre en blanding af forskellige sorter med forskellig oprindelse, medmindre det er angivet anderledes i den særlige handelsnorm for produktet. Det følger f.eks. både af den særlige handelsnorm for æbler og af den særlige handelsnorm for salat, at forskellige sorter kan markedsføres i samme emballage, forudsat at de er af samme kvalitet og at hver sort er af samme oprindelse.

Bilag 3. Reglerne om handelsnormer for frugt og grønt vedr. tørrede frugter

Bemærk, at de omfattede tørrede frugter ikke omfattes den generelle handelsnorm, men kun er omfattet af kravet om mærkning med oprindelsesland, jf. artikel 3 i 2023/2429. De omfattede tørrede produkter er:

- tørrede frugter henhørende under KN-kode ex 0813 som defineret i del X i bilag I til 1308/2013
- tørrede figner henhørende under KN-kode 0804 20 90
- tørrede druer henhørende under KN-kode 0806 20

Jf. artikel 5, stk. 1, b), xii og xiii i 2023/2429

- pisang, tørrede, henhørende under KN-kode 0803 10 90
- citrusfrugter, tørrede, henhørende under KN-kode ex 0805

Vedr. KN-kode ex 0813 som defineret i del X i bilag I til 1308/2013:

ex 0813

Frugter, tørrede, der ikke henhører under pos. 0801 til 0806; blandinger af nødder eller tørrede frugter henhørende under dette kapitel, undtagen blandinger udelukkende af nødder henhørende under pos. 0801 og 0802, henhørende under pos. 0813 50 31 og 0813 50 39

Det betyder, at alle tørrede frugter, der hører under position 0807-0812 er omfattet, og det betyder i praksis de fleste tørrede frugter.

Bemærk, at følgende produkter er ikke omfattet;

- Tørrede ananas , avocado- guava, mango og mangostan⁸
- Tørrede grøntsager
- tørrede dadler
- tørrede bananer

Vedr. "tørrede produkter"

Det fremgår af EU-nomenklaturen: *Ved »tørrede« forstår overalt i nomenklaturen, medmindre andet følger af sammenhængen, også varer, som er dehydrerede, evaporerede eller frysetørrede.*

⁸ Da disse produkter er placeret under KN kode 0804

Bilag 4. Reglerne om oprindelsesmærkning af ”blandinger”

Blandinger af frugt og grønt kan mærkes efter bestemmelserne i artikel 8 i 2023/2429; dvs. hvis der indgår flere oprindelser i en blanding, kan oprindelsen der afhængigt af omstændighederne angives; »EU«; »ikke-EU« eller »EU og ikke-EU«.

Bemærk, at produkter omfattet af handelsnormerne, der indgår som ingredienser i andre fødevarer, der ikke er omfattet af handelsnormerne, jf. artikel 1, ikke skal oprindelsesmærkes. F.eks. skal der ikke angives oprindelse på nødder, der indgår i f.eks. müsli (müsli hører under KN kode 1904 20). Det betyder, at hvis produkter omfattet af handelsnormerne indgår i et produkt sammen med produkter, der ikke er omfattet, vil kravet om angivelse af oprindelse afhænge af, om det færdige produkt henføres til en KN kode, der er omfattet af bilag I, del IX/X til forordning (EU) 1303/2013.